

WHOIS-teenuse kasutajatingimused

1. Mis on WHOIS-teenus?

WHOIS-teenus on andmebaas, mille vahendusel edastatakse domeeninime ja registreerija kohta käivat teavet üldkasutatavas andmesidevõrgus. See tagab domeeninimede süsteemi (DNS) läbipaistvuse avalikkuse silmis, toimides justkui aadressiraamat. Samuti on WHOIS-teenuse peamine mõte võimaldada domeeni registreerijaga küsimuste, probleemide või muu vajaduse korral ühendust võtta.

WHOIS protokoll¹ kohaselt on WHOIS-teenuse eesmärk genereerida andmebaas, mis esitab informatsiooni domeeni kohta, tagades seeläbi Interneti ohutu toimimise jaoks võimaluse koguda kiiresti ja efektiivselt informatsiooni, kindlustades sealhulgas ka Interneti terviklik turvalisus.²

.ee domeeniregistri peamine eesmärk on tagada .ee domeeninimede süsteemi läbipaistvus, võimaldades WHOIS-teenuse päringutele vastamist, avaldades teenuse vahendusel domeeni kohta käivat informatsiooni. .ee domeeniregister võimaldab WHOIS-teenusele saada ligi kas läbi WHOIS protokoll (piiratud informatsioon) või Rest WHOIS kaudu, mis kasutab reCaptcha autentimist.

2. WHOIS-teenuse kasutamise tingimused

Kõik informatsioon, mis avaldatakse .ee WHOIS-teenuse vahendusel, on kaitstud andmebaasi tegija õigustega vastavalt Eestis kehtivale Autoriõiguse seadusele³ ja siduvatele rahvusvahelistele konventsioonidele. Kõik autoriõigused on reserveeritud Eesti Interneti SA-le (edaspidi **EIS**).

WHOIS-teenust on lubatud kasutada üksnes EIS-i poolt loodud ligipääsude, WHOIS protokoll (piiratud informatsioon) või Rest WHOIS kaudu vastavalt WHOIS-teenuse kasutajatingimustele, hõlmates järgnevaid piiranguid:

1. WHOIS-teenuse kaudu avaldatud otsingutulemusi ei tohi kasutada äritegevuse, reklaami, reprodutseerimise, rekompileerimise, ümberjaotamise, taaskasutamise või muude sarnaste tegevuste jaoks;

2. WHOIS-teenuse kaudu avaldatud otsingutulemusi ei ole lubatud laadida alla eesmärgil koostada sellest oma isiklik andmebaas ega kasutada muu otsingumootori back-end väljundina.

Samuti ei või WHOIS-teenuse kaudu avaldatud otsingutulemusi nende avaldamisel osaliselt või täielikult varjata, peita või kustutada. Kui WHOIS-teenuse vahendusel edastatakse otsingutulemusi kolmandatele isikutele, siis tuleb need andmed esitada tervikuna vastavalt originaalinfole nii nagu need esitatakse EIS-i poolt, viidates ka vastavale allikale ja autoriõiguste omajale.

¹ Täpsemalt RFC 812 ja RFC 954.

² Vaata täiendavalt siit: <https://www.icann.org/en/system/files/files/whois-recommendation-01dec02-en.pdf>

³ Vaata täiendavalt siit: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011005?leiaKehtiv>

WHOIS-teenuse kasutamine on tasuta ja .ee domeeniregister teeb omalt poolt kõik, et WHOIS-teenuse kaudu esitatav informatsioon oleks täpne ja täielik, kuid ei garanteeri informatsiooni absoluutset õigsust ega vastuta informatsiooni kasutamisest tekkivate võimalike tagajärgede eest. Olenevalt olukorrast võib .ee domeeniregister WHOIS-teenusele juurdepääsu igal ajal piirata. Kõikide vigade või ebatäpsuste avastamisel palume võtta ühendust Eesti Interneti SA-ga e-posti aadressil info@internet.ee või telefonil 727 1000.

3. WHOIS-teenuse kaudu avaldatavad andmed

EIS-i Nõukogu on kinnitanud 07.03.2018 domeenireeglid, mille kohaselt kuulub WHOIS-teenuse vahendusel avaldamisele:

1. Nimeserverite nimed, DNSKEY kirjed, Registripidaja nimi, Domeeninime registreerimise aeg, Registreeringu andmete viimase muudatuse aeg, Domeeninime staatus ning Domeeninime aegumise kuupäev;
2. Juriidilisest isikust Registreerija puhul ka tema nimi, äriregistrikood, tema Haldus- ja Tehnilise kontakti nimi ja e-posti aadress;
3. Domeeninime aegumise kuupäeva möödudes avaldab EIS WHOIS-teenuse vahendusel lisaks eelnevalt loetletud andmetele ka Domeeninime peatamise ja kustumise kuupäeva ning keelumärked juhul, kui need on pädeva asutuse poolt määratud (nt kui kohus on keelanud domeeni registreerijal omaniku vahetada).

See tähendab, et WHOIS-teenuse vahendusel kuuluvad avaldamisele ka registreerija andmed, kui tegemist on juriidilise isikuga. Kuna juriidilisel isikul puudub nõ eraelu ja ta pole füüsiliselt eksisteeriv, puuduvad tal ka isikuõigused. Nii oleme leidnud, et WHOIS-teenuse vahendusel kuuluvad avaldamisele juriidilise isiku nimi, sh tema kontaktandmed, mille all mõistame ka halduskontakti ja tehnilise kontakti (kes võib olla ka juriidiline isik) andmeid. Kuna domeeni puhul on tema esmasteks kontaktpunktideks just tema määratud esindajad, on WHOIS-teenuse vahendusel vajalik avaldada ka sellised juriidilise isiku andmed. On oluline mõista, et kui domeen registreeritakse juriidilisele isikule, siis on domeeni halduskontakt domeeni registreerija (s.t juriidilise isiku poolt) poolt kirjalikult volitatud isik (esindaja Eesti tsiviilseadustiku üldosa seaduse tähenduses), kellel on ametlikult õigus esindada juriidilist isikut kõigis domeeniga seotud toimingutes (tavaliselt on selleks juhatuse liikmed). Ka tehniline kontakt on juriidilise isiku ametlik esindaja tehnilistes küsimustes - nt kui domeeni nimeserveri kirjetega on probleem, on tehniline kontakt see isik, kellele vastav teavitust edastada.

See tähendab, et halduskontakt ja tehniline kontakt esindavad ametlikult juriidilisest isikust domeeni registreerijat ega pole selles suhtes enda isiklike huvide esindaja. Seega peab ka juriidilisest isikust domeeni registreerija endale teadlikult valima kontaktpunktid, s.t ametliku esindaja (halduskontakti) ja tehnilise kontakti, sest juriidilise isiku kontaktandmed (esindajate nimi ja e-posti aadress) kuuluvad WHOIS-teenuse vahendusel avaldamisele. Seetõttu soovitame kontaktidena kasutada juhatuse liikmeid või muid seotud isikuid, kes saavad aru ja on nõus juriidilist isikut haldus- ja tehnilise kontaktina esindama ning on selleks volitatud. Andmeid avaldatakse üksnes piiratud ligipääsuna Rest WHOIS kaudu ja pärast kasutaja reCaptcha autentimist. Nimelt kaitseb reCaptcha erinevate spämmrite, robotite ja bottide eest ja tuvastab selle, kas külastaja näol on tegemist inimese või robotiga.

.ee domeeniregistri eesmärk on tagada turvaline Internet ning läbipaistev DNS-teenus, mille kindlustamisele aitab kaasa just võimalikult avatud WHOIS-teenus. See on ka rahvusvaheline praktika. Avalikkusel on huvi olla teadlik ja saada teavet juriidilisest isikust domeeni registreerija ametlikest kontaktandmetest, et mure korral kiiresti ühendust võtta, mistõttu on ka vajalik, et .ee domeeniregister aitab sellele kaasa. Seda näiteks olukorras, mil juriidilise isiku domeen on kodulehel või e-kirjade saatmisega rikkunud kolmandate isikute õigusi (eriti tsiviilõigusi, mille puhul peab isik enda õigusi iseseisvalt kaitsma) või sellise domeeni taga on

muu probleem, on meie huvi aidata kaasa avatud teabele ja anda võimalus juriidilisest isikust domeeni registreerijaga vahetult kontakteeruda.

Ka domeeni kohta käiv tehniline teave on oluline WHOIS-teenuse vahendusel välja näidata (nn domeeni registreerimise kuupäev või nimeserverid, mis on DNS kaudu juba avalikud domeeni registreerimisest, kui domeen soovitakse lisada tsoonis). Tehnilise teabe väljanäitamise peamine eesmärk on tagada võimalikult täpset ja ajakohast teavet domeeni tehniliste ja haldusalaste kontaktpunktide kohta, mis domeeninimesid administreerivad.

4. Füüsilisest isikust domeeni registreerija andmete avaldamine

Kui domeeni registreerija on füüsiline isik, siis vaikimisi on tema ja temaga seotud esindajate haldus- ja tehnilise kontakti andmed (nimi ja e-posti aadress) WHOIS-teenuse vahendusel peidetud ega kuulu sarnaselt juriidilisele isikule avaldamisele. Tehnilised andmed domeeni kohta WHOIS-teenuse vahendusel avaldatakse (vt selle kohta punkti 3).

Eesti Interneti SA avaldab täielikult füüsilisest isikust domeeni registreerija ja temaga seotud esindajate andmeid, mis on WHOIS-teenuse vahendusel peidetud, küberjulgeoleku tagamiseks lepingu alusel Eesti Riigi Infosüsteemi Ametile (RIA) ja Politsei- ja Piirivalveametile (PPA). Samuti võime avaldada selliseid füüsilise isiku andmeid juhul, kui selle kohta on kohus esitanud vastava otsuse või määruse või muul juhul, kui on vastava kompetentsiga isiku poolt põhjendatud õigustatud huvi selliste andmete vastu.

5. Füüsilisest isikust domeeni registreerijaga kontakti võtmine

.ee domeeniregister võimaldab füüsilisest isikust domeeni registreerijaga, kelle andmed on WHOIS-teenuse vahendusel peidetud, probleemide korral spetsiaalse loodud vormi kaudu ühendust võtta. Selline lahendus aitab tagada läbipaistvat Internetti.

Huvitatud isik saab oma kirja esitada EIS-i kodulehel asuvas vormis. Vormis ei esitata füüsilisest isikust domeeni registreerija isikuandmeid. Nimetatud vormis tuleb huvitatud isikul esitada enda nimi, e-posti aadress ja kirja sisu, mille EIS saadab ise domeeni registreerijale. Need andmed on olulised selleks, et domeeni registreerija saaks täpselt teada, kes ja mis probleemi tõttu soovib temaga ühendust võtta. Sellise kirja saatja nõustub EIS-i poolt ka kirja saatmisega tekkinud isikuandmete (tema nime, e-posti aadressi) töötlemisega. EIS ei säilita kirja sisu, kuid tehniline info kirja saatmise kohta hoitakse kuni ühe nädala möödumiseni alles. Et kolmandad isikud ei hakkaks "võta ühendust" vormi kuritarvitama ega edastama spämmi vms, kontrollitakse EIS-i poolt esmalt saatja e-posti aadressi ja kirja saatmisel on vormile lisatud saatja reCaptcha autentimine.

Huvilisele vastamine domeeni registreerija poolt on aga tema vabatahtlik otsus, mis väljub EIS-i kontrolli alt. Samuti pole domeeni registreerijal kohustust saadetud kirjale reageerida.